

Bysterský zpravodaj

ČTVRTLETNÍK OBCE BYSTRÉ V ORLICKÝCH HORÁCH

květen 2015

OBSAH:

- Z jednání obecního zastupitelstva
- Důležitá upozornění
  - Knihovna
  - Čištění koupaliště
- Oznámení
  - Pronájem hospody
  - Potraviny opět v provozu
- Stalo se
  - Maškarní karneval
  - Turnaj ve stolním tenise
  - Velikonoční posezení
  - Jarní recitál Jaroslava Svěceného
  - Divadelní představení
- ZŠ a MŠ Trivium Plus
  - Poděkování
- Hasičské okénko
  - Halová soutěž v Havířově
  - Uzlování v Provozi
  - Jablonecká hala MH
  - Pohár starosty SDH Bystré MH v disciplínách CTIF
  - Krajské kolo hry Plamen
  - Podorlická liga
- Co možná nevíte...
  - Historie modlitebny – pokračování 2. díl
  - Bysterští kronikáři
  - Poznámka k historii bysterského kostela
- Napsali jste nám
  - 5. ročník Rally Orlické hory
- Pozvánky
  - Cvičení dětí
- Kulturní a společenské akce - přehled

Z jednání obecního zastupitelstva

Usnesení ze 4. zasedání obecního zastupitelstva obce Bystré, které se konalo v zasedací místnosti Obecního úřadu v Bystrém dne 18. února 2015 od 19:30 hodin

Obecní zastupitelstvo obce Bystré na tomto zasedání

1) Bere na vědomí:

- a) Zprávu o plnění usnesení č.3-2014-2018 přijatého dne 14. 1. 2015
- b) Zprávu starosty o doručené a projednané poštovní korespondenci
- c) Vydání záměru o pronájmu bytu v č. p. 110
- d) Zprávu o prováděných pracích v obci
- e) Zprávu o odpadovém hospodářství
- f) Zprávu o kulturních akcích v obci

2) Schvaluje:

- a) Směrnici o schvalování účetních uzávěrek účetní jednotky
- b) Směrnici-Reálná hodnota majetku určeného k prodeji
- c) Dodatek Vnitřní směrnice obce
- d) Rozpočet obce na rok 2015
- e) Vyvěšení tibetské vlajky v rámci kampaně „Vlajka pro Tibet“ dne 10. 3. 2015
- f) Návrh usnesení ze zasedání č. 4-2015-2018

Usnesení č. 5 z mimořádného zasedání obecního zastupitelstva obce Bystré, které se konalo v zasedací místnosti Obecního úřadu v Bystrém dne 4. března od 19:00 hodin

Obecní zastupitelstvo obce Bystré na tomto zasedání

1) Bere na vědomí:

- a) Obsah došlé pošty
- b) Podání žádosti na úřad práce na dva pracovníky na veřejně-prospěšné práce

2) Schvaluje:

- a) Schvaluje nájemní smlouvu k bytu č. p. 110 pro paní Radku Vlčkovou
- b) Nesouhlas k povolení provozování loterie v č. p. 76 z důvodu nepovědomí majitele objektu
- c) Nákup jednoho kontejneru pro bioodpad

Usnesení č. 6 z veřejného zasedání obecního zastupitelstva obce Bystré, které se konalo v obecním hostinci v Bystrém dne 18. března 2015 od 19:30 hodin

Obecní zastupitelstvo obce Bystré na tomto zasedání:

1) Bere na vědomí:

- a) Zprávu o plnění usnesení č. 5-2014-2018 přijatého dne 4. 3. 2015
- b) Zprávu starosty o doručené a projednané poštovní korespondenci
- c) Zprávu o provedeném rozpočtovém opatření
- d) Zprávu o prováděných pracích v obci
- e) Zprávu o odpadovém hospodářství
- f) Zprávu o kulturních akcích v obci

2) Schvaluje:

- a) Smlouvu o zřízení věcného břemene č. IE-12-2003768/VB/25 Kounov-Nedvězí, rekonstrukce NN
- b) Návrh usnesení ze zasedání č. 6-2015-2018

Usnesení č. 7 ze zasedání obecního zastupitelstva obce Bystré, které se konalo v zasedací místnosti obecního úřadu v Bystrém dne 15. dubna 2015 od 19:30 hodin

Obecní zastupitelstvo obce Bystré na tomto zasedání:

1) Bere na vědomí:

- a) Zprávu o plnění usnesení č.6-2014-2018 přijatého dne 4.3.2015
- b) Zprávu starosty o doručené a projednané poštovní korespondenci
- c) Zprávu o provedeném rozpočtovém opatření
- d) Zprávu o prováděných pracích v obci
- e) Zprávu o odpadovém hospodářství
- f) Zprávu o kulturních akcích v obci

2) Schvaluje:

- a) Nájem areálu „U koupaliště“ panu Pavlu Krupovi pro provozování pohostinské činnosti v období od 1. 5. 2015 do 30. 9. 2015
- b) Záměr obce o pronájmu nebytových prostor č. p. 30 Obecního hostince od 1. 7. 2015
- c) Zásady pro poskytování dotací z rozpočtu obce Bystré

3) Pověřuje:

- a) Starostu p. Ševce projednáním navýšení pracovního úvazku pro účetní paní Jitku Svobodovou na 100%

Důležitá upozornění

Místní knihovna je otevřena každou druhou středu 16:00–17:30, a to v těchto termínech:

květen 13. a 27.

červen 10. a 24.

červenec 8. a 22.

srpen 5. a 19.

Kolekce nových knih pro Vás připravila Ivana Pokorná

Tradiční čištění požární nádrže v areálu „Koupaliště“

Opět po roce se svolává dobrovolná brigáda k vyčištění požární nádrže, úklidu a úpravám v celém areálu „Koupaliště“. Letos je to opět přizpůsobeno bohatému programu našich hasičů, a tak byl odsouhlasen přijatelný termín neděle 10. 5. 2015. Sraz je jako vždy u hasičské zbrojnice v 8:00 hod., kdo to nestihne, může dorazit přímo na koupaliště.

Obec pro zúčastněné připraví menší občerstvení a volné vstupenky na sezonu 2015. Nyní už si jenom přát hezké počasí. Bližší informace na plakátech.

Leoš Ševc

Oznámení

**Obec Bystře hledá nového nájemce
k provozování pohostinství
v hospodě U Divočáka v Bystřím
od 1. 7. 2015.**

Zájemci se mohou hlásit do 31. 5. 2015 na těchto kontaktech.

Bystře 110, 518 01 Dobruška

Telefon: 494 665 121, 724 181 348, Fax: 494 665 121

E-mail: ou@obecbystre.cz

Potraviny opět v provozu !!!

Můžete se těšit na velmi širokou nabídku jídla, pití i ostatního sortimentu.

Prodejní doba:

pondělí	7:30-12:00	12:30-17:00
úterý	zavřeno	
středa	7:30-12:00	12:30-17:00
čtvrtek	7:30-12:00	12:30-17:00
pátek	7:30-12:00	12:30-17:00
sobota	8:00-12:00	
neděle	zavřeno	

Vedoucí prodejny: Cuong Vu Hung tel. 778 061 279

Stalo se...

Maškarní karneval

Tradiční dětský maškarní karneval se na sále bysterské hospůdky letos konal v sobotu 14. února. A protože je tento den v současnosti spojený se svátkem všech zamilovaných, nechali jsme se tímto také tak trochu inspirovat a celé odpoledne bylo v srdíčkovém duchu. Srdíčková byla jak výzdoba, tak i soutěže, které byly pro děti připravené.

Nejprve se všechny musely trefit amorovým šípem do velikého papírového srdce a pak nosily srdce (nafouknutý balónek) na dlani přes překážkovou dráhu. Poslední soutěží byla tradiční židličkovaná, ve které nejprve soutěžili mladší děti společně s rodiči a potom se utkaly ty větší. Všechny děti si kromě cen za soutěže odnesly i spoustu výher z tomboly a balónkové srdce na památku. Samozřejmě se ale především tancovalo a dovádělo, a to i letos společně s Lízou a Lojzou (Romana Bartošová a Leoš Ševc), kteří celým odpolednem provázeli slovem i muzikou.

Jsmeme rádi, že se i tentokrát sešla velká spousta krásných masek a doufáme, že si to všechny děti jaksepatří užily.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na přípravě sálu, programu i tomboly a těm, kteří přispěli nějakou tou dobrůtkou na občerstvení. Budeme se těšit se všemi opět za rok!

Romana Bartošová

Turnaj amatérů ve stolním tenise o „Putovní pohár Vítězného února“

12. ročník tohoto již téměř tradičního turnaje ve stolním tenise o „Putovní pohár Vítězného února“ se v letošním roce uskutečnil sobotu 28. února od 13:30 v naší „Obecní hospodě“. I letos pořadatelé umožnili účast také něžnému pohlaví. Bohužel se ale tentokrát do bojů přihlásilo velmi málo hráčů, mnozí se omlouvali těsně před turnajem. Nakonec se do bojů zapojilo celkem 12 hráčů v kategorii muži, měli jsme snad i nejmladšího účastníka za celou dobu (12 let), a v kategorii žen se zapojily čtyři hráčky.

V kategorii mužů se rozehrály dvě skupiny, z nichž už se postupovalo přímo do vyřazovacích bojů. Ženy si s ohledem na počet hráček zahrály systém „každý s každým“ a měly tak brzy odehráno. Nakonec po vyrovnaných bojích zvítězila Smolová Alice, druhá byla Ševcová Kamila, třetí místo si vybojovala Dyntarová Kateřina a na čtvrtém místě se umístila Remešová Libuše.

V mužích mezitím probíhaly boje ve skupinách. Zatím co ve skupině A bylo vše odehráno poměrně rychle a o postupujících bylo rozhodnuto záhy, skupina B byla mnohem dramatictější a do poslední chvíle nebylo jasné, kdo postoupí do dalších bojů, protože hned tři hráči měli shodný počet bodů.

Po tomto dramatu již následovaly vlastní vyřazovací boje. Skvělou hrou se nakonec reprezentovali hned dva domácí hráči, Franc Miloš a Ševc Leoš, kteří své skupiny vyhráli a nakonec se oba potkali i ve finále. Soustředěným výkonem nakonec vyhrál Ševc Leoš, který v tomto turnaji neokusil chuť porážky a za celý

turnaj ztratil jediný set. Druhý tedy skončil Franc Miloš (oba Bystře). Na třetím místě se umístil Pek Robert (HK), čtvrtý byl Škalda Petr (Bačetín) a pátý pak Votroubek Václav (Sněžné).

Budeme se těšit, že snad v příštím

ročníku se sejde více hráčů a turnaj tak bude opět o něco zajímavější.

Leoš Ševc

Velikonoční posezení se starostou

Po podzimních a zimních akcích v obecní hospůdce „U Divočáka“, které byly velmi vydařené a hlavně slušně navštěvované, si pro nás tentokrát kulturní komise v Bystrém připravila Velikonoční posezení s podtitulem „Velikonoční posezení se starostou“. Pořadatelé se po několika letech opět vrátili na sál hospody, kde se sešlo kolem 50 návštěvníků, a kdo nechtěl být ve víru hudby na sále, mohl si posedět v lokále.

Pořadatelé připravili opět pěkné ceny při slosování „vlezného“, kdy hlavní cenou byl kávovar Bosch Tassimo, ale také zpestřili program dvěma soutěžemi. Celá akce se dá opět vyhodnotit jako vydařená a snad budou i další akce pokračovat v podobném trendu.

Vítězové půlnoční soutěže „Tančíme s velikonočním vajíčkem“

Leoš Ševc

Jarní recitál Jaroslava Svěceného

Zcela výjimečnou událostí letošního jara bylo vystoupení našeho předního a celosvětově uznávaného houslového virtuosa, rodáka z Hradce Králové, pana Jaroslava Svěceného.

Naše počáteční obavy, zda se sál v Eladě podaří zaplnit, byly zcela roztříštěny

hned po započetí předprodeje vstupenek, jejichž prodej musel být dokonce předčasně ukončen z důvodu vyčerpání kapacity sálu. A tak v sobotu 11. dubna si na 300 příznivců vážné hudby vypořádal nádherný koncert známých klasických melodií, ale i zcela jedinečných moderních „kousků“, z nichž budu jmenovat pouze jediný, a to z pera samotného houslisty, s názvem „Strings for NYC“, kterou věnoval

občanům tohoto města a za což obdržel děkovný dopis tehdejšího newyorského starosty Michaela Bloomberga.

Ve svém kratičkém sdělení bych nerada opomněla excelentní kytarový doprovod pana Miloslava Klause a zajímavý komentář pana Svěceného, jehož zábavnost rozvolnila atmosféru v sále.

Věřím, že stejně jako já i ostatní posluchači odcházeli nadšeni z krásného hudebního zážitku, který byl opravdu jarním pohlazením.

Tímto děkuji hlavním pořadatelům – Kulturní komisi a Eladě a věřím, že se nám podaří zorganizovat další vystoupení pana Svěceného v předvánočním čase.

www.sveceny.cz

Monika Drašnarová

Dětské divadelní představení „DVA TOVARYŠI“

Bysterští ochotníci – junioři pod vedením Romany Bartošové sehráli ve čtvrtek 23. 4. 2015 v dopoledních hodinách dokonce 2x po sobě velmi hezké divadelní představení DVA TOVARYŠI, které mělo premiéru na vánoční besídce v prosinci 2014.

Jelikož tehdy měla tato pohádka velmi kladné hodnocení, organizátoři přišli s nápadem sehrát jej pro mateřské školky a základní školy. Pozvání nakonec přijaly mateřské školky z Bystrého a Bačetína a základní školy z Dobřan a Nového Hrádku. Pokaždé děti pozorně sledovaly své vrstevníky a musíme je pochválit za vzorné chování při vlastním představení. Na konci pak byla vždy pro děti připravena i malá soutěž. Obě vystoupení byla sehraána zcela zdarma, školy si pouze objednaly autobus, který je postupně přivázel a zase odvázel.

Pro širokou veřejnost byli Dva tovaryši sehraáni v neděli 26. dubna, kdy byla účast v hledišti nad očekávání vysoká, dorazilo asi kolem šedesáti diváků. I tentokrát jsme na závěr vyzkoušeli jejich pozornost a položili jim pár všetečných otázek z pohádkového děje.

Rádi
bychom
touto cestou
moc a moc
poděkovali
všem, kteří
pomohli
představení
uskutečnit
včetně
provozovate
le hospody,
a za
květinový
dar a
ostatní

pozornosti z řad diváků.

A na úplný závěr patří velká poklona všem mladým hercům, kteří se pilně naučili své texty (obzvláště představitelé hlavních rolí Matěj Tláškal a Ríša Poul) a do hraní se vrhli skutečně s vervou. Doufáme, že jsme alespoň v některých z nich zažehli divadelní jiskřičku a nalákali tak do budoucna nové mladé ochotníky do bysterského spolku.

Leoš Ševc a Romana Bartošová

ZŠ a MŠ Trivium Plus

Mateřská škola Trivium děkuje mladým bysterským divadelníkům za krásné představení „Dva tovaryši“, na které byla přizvána 23. 4. do místního hostince. Dětem se divadélko moc líbilo, paním učitelkám také! Zkrátka, s tímto nadějným ochotnickým spolkem budeme rádi spolupracovat i v budoucnu!

Děkujeme tímto kulturní komisi i obci Bystré za pěkné zpestření programu naší školky.

Michaela Toušková, učitelka MŠ Trivium Plus

Hasičské okénko

Jarní období v životě našeho sboru dobrovolných hasičů je již dlouhá léta spojeno především se soutěží hasičské mládeže. Ta se do soutěží letošního roku zapojila již v závěru měsíce února a své soutěžní nádobíčko letos odloží až 18. října.

Halová soutěž v Havířově

27. února vyrazilo družstvo starších na Havířovskou halu 2015. Ta je vyhlašována i jako neoficiální halové mistrovství Česka, Slovenska a Polska. Je rovněž první soutěží po zimní přestávce a příležitostí ověřit kvalitu zimní přípravy.

Družstvo vstoupilo do soutěže velmi dobře a po první disciplíně se v konkurenci 40 soutěžních družstev posunulo na 6. místo. Následná uzlová štafeta však byla pro družstvo smolná a znamenala propad na místo 17.

Celou soutěž družstvo zakončilo 2 štafetami 4 x 40 m, v nových sestavách určených pro tento soutěžní ročník. Výkon nevytvořených sestav znamenal další pokles na konečné 20. místo.

Uzlování v Provozi

Týden po Havířovské hale vyrazila obě soutěžní družstva našeho sboru do sousední Provozi na soutěž v uzlování, která byla 2. soutěží letošního ročníku Ligy hasičské mládeže okresu Rychnov nad Kněžnou.

Družstvo mladších obhájilo v soutěži 5. místo z minulého roku. Družstvo starších, které obhajovalo loňské vítězství, v závěru uzlové štafety drobně zaváhalo a se ztrátou 1,5 s. obsadilo místo 2. Neztratili se ale ani starší jednotlivci, když Aneta Prázová obsadila 2. místo.

Po této soutěži se družstvo mladších dostalo na 9. místo v průběžném hodnocení ligy a družstvo starších se v Lize ujalo vedení. Další soutěží seriálu bude Soutěž O pohár starosty SDH Bystré v disciplínách CTIF.

Jablonecká hala MH

28. března byla zakončena zimní příprava družstva starších účastí 5 chlapců na soutěži v běhu na 60 m s překážkami v Jablonci nad Nisou. V této soutěži však byla konkurence nad síly našich závodníků. Nejlepší z nich se tak umístil až v sedmé desítce celkového pořadí.

Pohár starosty SDH Bystré MH v disciplínách CTIF

V sobotu 2. května 2015 se sjedou nejlepší družstva MH okresu Rychnov nad Kněžnou do naší obce, aby zde v disciplínách CTIF svedla boj o další body do seriálu Ligy hasičské mládeže okresu Rychnov nad Kněžnou. Soutěž bude zahájena v „aleji“ nad Tomášovými štafetou na 8 x 50 m. Po jejím absolvování se družstva přesunou do areálu U Koupaliště, kde budou absolvovat druhou soutěžní disciplínu – požární útok CTIF. Na této soutěži Vás rádi uvítáme v roli fanoušků obou našich soutěžních družstev.

Krajské kolo hry Plamen

Po několika letech je náš sbor spolupořadatelem Krajského kola hry Plamen Mladých hasičů. V tomto krajském kole bude 10 nejlepších družstev mladých hasičů usilovat o titul krajského přeborníka a právo reprezentovat Královéhradecký kraj na Mistrovství České republiky ve hře Plamen, které se letos koná v hlavním městě Praze. Po výsledcích z minulých sezon doufáme, že mezi nejlepšími krajskými družstvy nebude chybět ani družstvo domácích.

Všichni, kteří máte ve svém kalendáři volné místo, si proto запиšte datum 21. června 2015 a přijďte fandit. Fandění si můžete natrénovat při okresním kole v Přepychách na přelomu května a června. Doma se prý nevyhrává, ale co když bude všechno jinak. Uvidíme. Těšíme se na Vás a Vaši hlasitou podporu.

Podorlická liga

Areál „Koupaliště“ si letos na jaře od hasičů příliš neodpočine, protože již 16. května v něm bude probíhat další soutěž. Tentokrát to bude soutěž dospělých v požárním útoku. Soutěž je zařazena do seriálu soutěží Podorlické ligy 2015.

Nástup družstev v 10 hodin, vlastní soutěž začne v 10:15 hod. V kategorii mužů se očekává kolem 14 družstev, v kategorii žen 7 družstev. Soutěž bude probíhat ve dvou kolech, kdy první kolo bude započítáváno do seriálu Podorlické ligy a ve druhém kole budou muži bojovat o putovní pohár starosty obce Bystré a ženy o putovní pohár velitele SDH Bystré. Družstvo mužů z Bystrého zde bude obhajovat loňské 3. místo a při obhajobě jistě rádo využije i povzbuzování Vás, našich fanoušků.

Michal Dusílek a Leoš Ševc

Co možná nevíte...

Historie modlitebny Církve bratrské v Bystrém (č. p. 82)

V únorovém čísle jsme se věnovali výstavbě původní budovy modlitebny Církve bratrské. Tato původní stavba byla v roce 2012 „srovnána se zemí“, aby na jejím místě hned v roce následujícím začala sloužit Elada. Ve druhém pokračování nabízíme čtenářům zpravodaje změny a úpravy v 1. polovině 20. století. Autorkou práce je Tereza Pavlíčková a materiál je doplněn dobovými fotografiemi (dostupné na www.elada.cz).

Díl druhý: Úpravy v 1. polovině 20. století

V roce 1876 byl obstarán pozemek, v roce 1879 byla s nemalými potížemi stavba zahájena. Modlitebna byla dokončena v roce 1880 a přistěhoval se sem ze Rzů Jan Balcar se svou početnou rodinou.

Jak vypadala původní modlitebna?

Z popisu budovy ve sborové kronice: "Hlavní vchod měl široké dvoukřídlé mohutné dveře se světlíkem nahoře. Chodba procházela po celé šíři dnešní až ke hlavní zdi, kdež byly rovněž takové výchozí dveře. Snad to bylo pro shromažďovací budovu určeno. Dveře do sálu z chodby byly dvoje. Jedny v místě, kde jsou nyní, a druhé as 2 m za komínem. Později, as kol r. 1900, když se v sále vzadu postavila "kruchta", byly dveře zazděny, kdež zůstal až do r. 1940 výklenek. Zmíněné dveře do sálu byly dvoukřídlé, nízké jen as 180 - 190 cm. Ostatní téže výšky, do sklepa, do první místnosti vlevo, dnešní kuchyňky, jednokřídlé, u výplní zdobené soustružnickou půlí as 3 cm. Podlaha též ve velkém sále byla prkenná (...) Všechna okna byla původně pod klenutím zaoblana (...) Kazatel Balcar s rodinou bydlel vlastně jen v jedné velké rohové místnosti. Vedlejší, dnešní kuchyňka, mohla snad sloužit za pracovnu, též jedna podkrovní světnice ke straně východní, ke které vedly

příkré dřevěné schody, mohla mít i ten účel, ale jedna z těchto dvou sloužila pro vydávání bavlny tkalcům. Zde toho času bydlel br. Ptáček a také i Vincenc Balcar. Od srpna v r. 1884 dokonce i s manželkou. Představme si, jak se dřív bydlelo!"

Foto č. 1: Čp. 82 kolem roku 1930

První úpravy

Určité úpravy modlitebny probíhaly okolo roku 1900. Navrch na šindelovou střechu byly položeny tašky bobrovky z pulické cihelny. Dřevěnou podlahu v sále nahradily pulické dlaždice 20x20x4 cm, které byly až v roce 1967 vyměněny za terasovou dlažbu. (Přitom už v popisu stavu modlitebny z roku 1957 se píše, že dlažba bývá kromě letního období stále vlhká a velmi chladná, což zejména neprospívá starším posluchačům.) V zadní části sálu byla postavena kruchta pro zpěváky. Začínala asi metr vlevo od vstupních dveří, byla hluboká 2,5 m a měla tři stupně. Vstupní chodba byla v této době přepažena příčkou, takže z její zadní části vznikla kuchyň kazatelovy rodiny (pozdější "prostřední sálek"). Dveře, které odsud vedly ven, byly nahrazeny oknem.

V roce 1922 se opravovala střecha a fasáda. V roce 1925 byla oplocena "špice pozemku" a vyměněny dřevěné podlahy v obou místnostech bytu.

V roce 1937 proběhly další úpravy sálu. Byla odstraněna kruchta a původní kazatelna. Vepředu byl vybudován stupínek, který byl v roce 1967 vyměněn za nový. Přední stěna byla obložena tmavě mořeným 140 cm vysokým obložením.

Domeček

Zřejmě už od počátku stál na zahradě dřevěný chlívěk pro kozu se záchodem, celkem o rozměru asi 3x4 m. Asi po roce 1920 byl kousek od něj vybudován altánek, kde bývala nedělní besídka. Okolo něj pěstoval kazatel Melichar růže a v místech dnešní skalky měl také včelí úly.

Po smrti kazatele Melichara byl v roce 1928 postaven na místě dosavadního chlívku a altánku "domeček", který zahrnoval sociální zařízení, prádelnu/kuchyňku, kde se vařil čaj v měděném kotli, dřevník a chlív pro kozy. Dobrušský stavitel Jirsák vypracoval nejprve plány na elegantní stavbu, jejíž součástí měla být i čítárna (zřejmě místnost pro scházení mládeže), ale rozpočet 20 437 Kč se zdál příliš vysoký. Nakonec se tedy stavělo podstatně jednodušeji a konečný účet stavitele byl téměř poloviční - na 11 730 Kč.

V popisu stavu modlitebny z března 1957 se uvádí, že *"Tento objekt jest ve velmi špatném stavu a zdivo značně narušeno (mrazem a vlhkem). Objekt jest uvnitř v desolátním stavu a nedoporučuje se na něm prováděti nějaká zlepšení. Jediné řešení jest vybudování nového zařízení, kde by byly umístěny klosety pro obě pohlaví, prádelna, dřevník pro otop jak sálu, tak i br. kazatele, garáž a přístřešek pro kola. Toto jest zapotřebí provésti rovněž velmi brzy, neboť by mohlo dojíti příp. i k zřícení této části. Jelikož bratři v Bystrém nebudou míti v tak krátké době dostatek finančních prostředků, doporučuje se radě J. Č., aby zdejšímu sboru v této věci vypomohla."* O rok později byly vypracovány plány tří variant nového domečku. Nakonec však domeček sloužil ještě víc než 20 let. V roce 1959 proběhla pouze přestavba interiéru domečku, při které byl zrušen chlív a rozšířeny ostatní prostory (návrh bratr Vaněček). V roce 1960 byla zavedena elektřina a vodovodní instalace, ale voda se tam i nadále až do konce nosila v konvích. Zároveň byla přistavěna garáž. Po přístavbě haly už domeček sloužil jen jako skladiště náradí, a tak byl v květnu a červnu 1982 zbourán.

Foto č. 2: Špice pozemku byla oplocena 1925, návrh a stavba domečku 1928 (na fotce vpravo), nadstavba bytu kazatele je z roku 1940

Nadstavba bytu kazatele

Zásadní změna přišla v roce 1939. Sbor hledal nového kazatele a uvažovalo se o tom, jak mu připravit lepší bydlení. Kazatel Cvrček z Prahy jako zástupce spolku Betanie, který vlastnil církevní nemovitosti (protože církev jako taková nebyla právnickou osobou), navrhoval nejjednodušší variantu - pouze zřízení ložnice v podkroví. Architekt Uherka, člen brněnského sboru, s tím nesouhlasil, a doporučoval postavit byt mimo stávající budovu.

Nakonec došlo k určitému kompromisu. Bratr Uherka vyhotovil plány nadstavby. Stavělo se za vedení jeho zaměstnance, stavbyvedoucího bratra Zvonaře z Brna. Celkové náklady činily 78 923,65 korun, z toho 20 624,50 K daroval stavební odbor bysterského Křesťanského spolku mládeže, 48 524,50 bylo ze stavebního fondu, sborové pokladny, dorostu, nedělní školy a dalších darů, a další příspěvky 9 774,65 K. Vše bylo uhrazeno do konce roku 1941. Vznikl tak byt s dvěma pokoji, kuchyní a malým pokojíkem (pracovnou).

Dokončení příště.

Nejstarší modlitebna Církve bratrské Bystré v Orlických horách 1880-2012

Zpracovala Tereza Pavlíčková

Foto č. 3 (asi 1950 – 1967) zachycuje budovu po nadstavbě bytu kazatele (1940). Na této fotografii je již nové oplocení (snad v souvislosti s úpravami v 60. letech - v roce 1966 se zakládala skalka), ale nad sálem je ještě stará střecha (výměna krytiny nad sálem proběhla v létě 1967 - tašky nahradila plechová střecha).

Foto č. 4: Po dokončení nadstavby (Bohumil Světlík, architekt František Uherka z Brna, Josef Ježek – hlavní iniciátor stavby, Josef Jaroslav Hejzlar)

Konference kazatelů s manželkami v roce 1982 (pohled na skalku vybudovanou br. Jaromírem Grulichem v roce 1966). Vlevo bytovka, uprostřed budova OÚ a vpravo silueta kostela.

Bysterští kronikáři

Připomeňme si jména a práci lidí, kteří byli v minulosti pověřeni psaním bysterské obecní kroniky. Protože na jiném místě tohoto čísla je psáno o zakladateli zdejšího evangelického sboru J. Balcarovi, začneme nejdříve s kronikářem Balcarem, jeho synem.

1938-1960 Jan Balcar

3. prosince 1946 se MNV usneslo pověřit vedením kroniky Jana Balcara, který už zapisoval léta 1923 až 1928 (pozn. k tomu se vrátíme v srpnovém čísle). Byl to obchodník textilem v Bystrém čp. 37, bysterský rodák narozený roku 1887, evangelík, svůj život prožil v Bystrém. V roce 1936 se přestěhoval do domu na Tyršově kopci, který už spadá do Ohnišova. Stejně jako pan Josef Dušánek, který v té době bydlel v Bystrém u hranic katastru s Janovem a kronikařil v Janově, byl i

Jan Balcar „cizím“ kronikářem. Podle něj to byl doklad toho, že dobré věci se má věnovat každý bez ohledu na příslušnost.

Za okupace bylo nařízeno odevzdat všechny obecní kroniky na okresní úřad. Pan Josef Hartman, mistr holičský v čp. 110, se nabídl, že celý první díl kroniky opíše. Pracoval na tom ve dne, v noci, tento opis je stále uložen v archivu kroniky. Po válce bylo sděleno, že kroniky se nacházely v archivu Země české v Praze a 26. dubna 1947 byla kronika obci vrácena.

Nejprve doplnil zápisy za roky 1937 a 1938. Zpětně zapsal ještě roky 1939 - 1945. Doplnil výtahy z farní a školní kroniky a informace o obci a spolcích. Pak pokračoval v jednotlivých zápisech za roky 1946 – 1960. V tomto roce zapsal povídání o povoláních, uprostřed práce 25. 6. 1961 po krátké nemoci ve věku 73 roků zemřel. Byl pohřben v Bačetíně.

Byl kronikářem nadšeným, nelitoval námahy ani času, aby obsáhlou korespondencí s archiváři z blízkého okolí či z Prahy ověřil různé historické skutečnosti a události. Popsal dva a půl knihy. Byl postižen sluchovou vadou, zdálo se však, že mu to ani nevadilo. Z jeho dopisů kronikáři Elčknernovi do Bystrého u Poličky se dozvídáme, že ve čtyřech letech po spále ohluchl na pravé ucho zcela a

na levé slyšel asi pětinou normálního sluchu. Dělal přednášky i v jiných obcích. Sám se naučil německy a částečně i latinsky, aby mohl překládat z těchto jazyků – přeložil celou školní kroniku a mnoho jiných archiválií. Jezdil na motocyklu a měl první auto v Bystrém už v roce 1920 (řidičský průkaz

dostal šťastnou náhodou a nehody žádné neměl). Po roce 1925 mělo Bystré zajímavý primát – bylo první v republice co do počtu motorových vozidel na jednoho obyvatele. Sám uvedl, že ke svým zákazníkům chodil jako k dobrým přátelům na besedu. S každým se zastavil, s dlaní za uchem, a rád si popovídal. Byl synem zakladatele zdejší Jednoty bratrské.

Podle záznamů v obecní kronice připravila P. Poulová

Poznámka k historii bysterského kostela

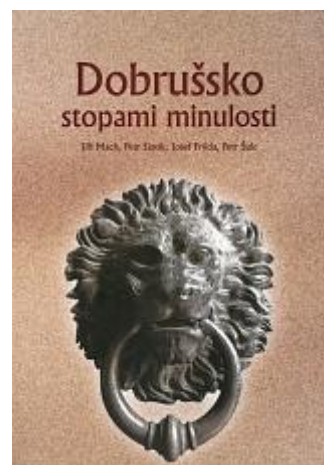
V Bysterském zpravodaji se zatím objevilo 5 dílů povídaní o historii bysterského kostela. Šesté pokračování je ještě rozpracováno, ale využila jsem zajímavý tip – v loňském roce vydala Dobruška knihu nazvanou *Dobrušsko stopami minulosti*. Jejími autory jsou Jiří Mach, Petr Slavík, Josef Frýda a Petr Šulc. Mimochodem – za pouhých 170 Kč je stále k dispozici. Kniha podrobně mapuje nejstarší i novější historie Dobrušky, Opočna a dalších obcí v okolí, tedy několik statí se věnuje i Bystrému.

Na str. 94 je psáno o pamětním kříži ke zrušení roboty v Ohnišově – jedná se o kříž u hřbitvě na hranici bysterského katastru, který vlastně je a zároveň není v Bystrém. Jeho příběh jsme si již vyprávěli tak, jak je zaznamenán v naší kronice. Je ale zajímavé sledovat i pohled kroniky ohnišovské.

Citovat si však dovoluji z jiných kapitol - je tu například pěkně podána stručná historie kostela:

Kostel sv. Bartoloměje

„Kostel obklopený hřbitovem je stavební dominantou obce. Jeho vznik je spojován s rodem Colloredů, majitelů opočenského panství. Dne 9. května roku 1716 (příští rok to bude 300 let, pozn.) byla v Opočně sepsána smlouva s chrudimským stavitelem Quadronim na stavbu nového kostela, který měl nahradit zašlou svatyni Na Kostelišti. Stavba začala hned v roce 1716 a byla skončena v roce 1720. Na pilastru vlevo od oltáře je vytesán letopočet 1718. V místech, kde stojí kostel, bývala březina. Kostel měl původně vysokou věž s cibulovou bání. Po požáru v roce 1750 prošel chrám rozsáhlou přestavbou. Hranolovitá západní věž byla v letech 1833 – 1840 snížena a klasicistně upravena. Interiér chrámu, jeho výzdoba a velkolepost působí v porovnání s ostatními horskými kostely dojmem městského kostela. Na kůru kostela se nacházejí dvoumanuálové mechanické varhany, které v roce 1836 postavil Josef Jiruška. (...)

V 18. století byl kostelní interiér vyzdoben pestrobarevnými freskami. Jejich autorem je malíř Fikr z Dobrušky. Při nejrůznějších dalších úpravách a opravách kostelního interiéru byly fresky novými přemalbami zakryty. Znovuobjeveny byly až ve druhé polovině minulého století, kdy se podrobily náročnému restaurátorskému zásahu, který jim vrátil jejich původní svěžest a půvab. Fresky zobrazují vesměs starozákonní výjevy a najdeme na nich třeba i indiána a další zajímavé, někdy netradiční postavy.“

Pamětní deska Jana Balcara na hřbitově v Bystrém

Neméně zajímavý je životopisný příspěvek o Janu Balcarovi. Možná se vám vybaví pamětní deska, kolem které chodíváte na západní straně hřbitova poblíž márnice. Možná nevíte, kdo to vlastně byl pohřben na „nedůstojném místě“ – tam, kde se dříve pohřbívali sebevrazi a jiní provinilci. Snad jste už v Bystrém zaslechli označení „balcaráci“, které někteří obyvatelé používali (a možná i stále používají) pro označení příslušníků evangelického sboru. Třeba ani netušíte, kde se toto označení, jež ale příslušníci Církve bratrské neslyší rádi, neboť má pro ně spíš negativní nádech, vzalo. Následující článek o pamětní desce by nám mohl některé z těchto nejasností osvětlit – Jan Balcar byl totiž bezesporu výjimečnou bysterskou osobností, stejně jako jeho syn, pozdější bysterský kronikář.

„Paleta osobností, které poznamenaly dějiny našeho kraje, je velmi pestrá. Jsou v ní zastoupeny snad všechny obory lidské činnosti. Najdeme zde vědce, umělce, politiky, vojáky, ale i duchovní. Početně nejsilnějšími jsou v poslední jmenované skupině římskokatoličtí kněží, jejich výrazná část se podílela především na českém národním obrození, mnozí byli také historiky svého kraje apod. Svě zastoupení zde mají ale i duchovní církvi evangelických.

Jednou z velmi zajímavých osobností, která se výrazným způsobem zapsala do minulosti regionu pod Orlickými horami, je Jan Balcar. Narodil se 27. března 1832 v Horní Radechové (okres Náchod). Již od svých mladých let byl člověkem hluboce věřícím, velmi se především zabýval studiem bible. V roce 1856 se rozchází s katolickou církví a vydává se na cestu hledání. Již v té době bylo jeho charisma natolik silné, že spolu s ním přestupují do reformovaného sboru v Klášteře nad Dědinou další tři desítky lidí. Balcarovi to vyneslo dokonce soudní stíhání, při němž byl odsouzen ke krátkému vězení. Již tehdy přispíval svými náboženskými úvahami do časopisu Hlasy ze Siona.

Ale ani reformovaný klášterský sbor neuspokojil Balcarovo úsilí po nalezení té nejsprávnější Boží cesty. Zklamala ho především povrchnost církevního života, jeho značná formálnost. Seznámil se s kazatelem Skotské presbyteriální církve ve Vratislavi Danielem Edwardem a postupně se začíná věnovat evangelizační činnosti.

Další důležitý přelom v jeho životě víry přišel v roce 1868. S dalšími čtyřiceti lidmi vystupuje z klášterského sboru helvétské církve a za pomoci sborů ve Vratislavi a Zhořelci ustavuje nový samostatný sbor. V roce 1870 vykonává zkoušky v Emlichheimu a stává se kazatelem tohoto sboru, který sídlil v Bystrém v Orlických horách. Rok 1868 i dnes považuje následnická Církev bratrská za rok svého vzniku a bysterský sbor je tak nejstarším sborem této církve v Čechách. V roce 1884 se bysterský sbor organizačně rozchází se sbory ve Vratislavi a v dubnu tohoto roku se prohlašuje za Svobodnou evangelickou církev českou.

Balcarova hledačská cesta víry nebyla vůbec snadnou. Musel čelit perzekuci ze strany státní moci, katolické církve, ale i jiných evangelických směrů. Nejtěžší zápasy ale bývají zápasy vnitřní. (...)

Perzekuce Balcara neskončila ani jeho smrtí. Zemřel 25. listopadu 1888 a jediné místo, které mu bylo na bysterském hřbitově vyhrazeno, se nacházelo u hřbitovní zdi, mezi sebevrahy. Hrob byl neoznačený, bez desky, bez nápisu. Až

mnohem později bylo místo Balcarova posledního odpočinku připomenuto pamětní deskou, která prostě hlásá, že zde leží první kazatel sboru Svobodné evangelické církve české v Bystrém.

Fotografie a citace pocházejí z knihy Dobruška minulosti, připravila P. Poulová, kronikářka

Napsali jste nám

5. ročník Rally Orlické hory

Ve dnech 12. a 13. června letošního roku se bude v našem regionu konat pátý ročník Rally Orlické hory. Trať povede opět v katastru naší obce. Konkrétně půjde o rychlostní zkoušku, která povede z Bystrého přes Doly a Nedvězí do Dobřan, pojedete se v sobotu 13. 6.

Tento úsek bude uzavřen od rána až do večera, dle vyjádření pořadatelů by měl být během dne provoz na kratší dobu umožněn, ale raději počítejte s celodenní uzavírkou a svůj sobotní program podle toho naplánujte.

Ve startovním poli uvidíte současná i historická vozidla, kvalita posádek bude různá a u některých ctižádost a výkon vozu budou mít navrch nad jezdeckým uměním. Tím bych chtěl požádat všechny, kteří se ať aktivně formou spolupořadatelství či pasivně, jako diváci, závodu zúčastní, o maximální obezřetnost a dodržování pravidel bezpečného chování při automobilových soutěžích.

Citace z www.rallyoh.cz:

„Základní bezpečnostní pokyn

Rozhodnete-li se sledovat rychlostní zkoušku R a I I y Č M P R, uvědomte si, že přihlížíte na vlastní nebezpečí. Je především ve vašem zájmu řídit se níže uvedenými pokyny:

VŽDY

- *se seznámte s tipy pro diváky, podřídte jim výběr RZ, stejně tak přístupových cest a parkovišť*
- *počítejte s časovým limitem, po který je rychlostní zkouška před i po jejím skončení uzavřena*
- *parkujte na vyhrazených parkovištích a odstavných plochách, které určil pořadatel*
- *vybírejte si jen taková místa, která pořadatel v programu označuje jako organizovaná divácká místa*
- *zaujměte své vybrané místo včas před průjezdem jezdce s nulami*
- *uposlechněte pokyny pořadatelů, když vás žádají o opuštění prostoru, kde stojíte*
- *udržujte od vozovky dostatečnou vzdálenost. Neexistuje žádný fyzikální zákon, podle kterého by soutěžní vůz nemohl skončit právě tam, kde stojíte. Soutěžní vozidla jedou velkou rychlostí. Nikdy nelze vyloučit nečekanou technickou závadu, ani chybu jezdce.*
- *vyčkejte až na průjezd otevíracího vozu. Do té doby je trať stále uzavřena a existuje možnost, že se, byť po dlouhé pauze, nečekaně objeví další závodní vůz. Otevírací vůz je vybaven bílou vlajkou, nemějte obavy, poznáte ho.*
- *říďte se rozumem a slušným vychováním. Představte si sami sebe na místě pořadatele.*
- *chraňte sebe, své blízké, i diváky kolem. Pomáhejte pořadatelům svým chováním a buďte sami sobě pořadateli.*

NIKDY

- se nesnažte vjíždět na tratě rychlostních zkoušek
- neparkujte, kde překážíte soutěžícím, doprovodným a pořadatelským vozům, hasičům a sanitkám
- se nepokoušejte vniknout na místa označená nápisem ZAKÁZANÝ PROSTOR!
- při sledování rally NESEĎTE a NEMĚJTE RUCE V KAPSÁCH, pokud nejste několik metrů nad úrovní tratě!
- při sledování rally nestůjte k projíždějícím vozům zády, udržujte s nimi oční kontakt.
- při sledování rally nestůjte pod úrovní tratě!
- při sledování rally nestůjte před pevnými překážkami (plotem, zdí...). Pamatujte na možné rychlé vyklizení místa!
- nevěřte médiím, která píší o ochranné bezpečnostní pásce. Je to nesmysl, nic takového neexistuje!
- nepodlehnete klamu, že právě vám se nemůže nic stát. Je to omyl.
- nepřebíhejte trať RZ. Je-li to nezbytně nutné, pamatujte, že vozy jezdí většinou v minutových intervalech. Na relativně bezpečný přesun máte zhruba 40 sekund (zohledněte různou výkonnost jezdců i vzdálenost vašeho místa od startu).
- nic neházejte na trať RZ! Můžete ohrozit bezpečnost soutěžních posádek. Na toto pamatuje trestní zákoník.
- nespouštějte své děti z dohledu. Jste plně zodpovědní za jejich bezpečnost. Nestavte je před sebe „ať lépe vidí.“

- *s sebou nevodíte psy nebo kočky! Na rally nepatří. Domácí zvířata zabezpečte, aby se nedostala na trať.*
- *nestůjte tak, abyste zakrývali značky, návěstí, směrové značky a ostatní vybavení nebo pomůcky soutěže.“*

Vloni během závodu došlo k několika nehodám, naštěstí bez zranění a na několika místech k poškození komunikace či oplocení. Pro tyto případy má pořadatel uzavřenou pojistku, z které lze uhradit škody vzniklé z důvodu soutěže. Dojde-li k takovému případu, kontaktujte pořadatele a dohodněte si případné vyrovnání či opravu. Případná poškození komunikace z důvodu soutěže pořadatelé po závodě odstraní, to je podmínka, pod kterou bylo ze strany obce povolení k soutěži uděleno.

Do vašich schránek dojdou ještě před závodem podrobnější informace přímo od pořadatele závodu. Další informace jsou k dispozici na www.rallyoh.cz a www.joyride.pro.

Josef Novotný

Pozvánky

**Opět jsme po vánocích začali cvičit s dětmi
a budeme rádi, když se k nám přidáte!**

**Setkáváme se každý čtvrtek od 16:00 hod.
v tělocvičně v Bystrém,**

**kde si pokaždé společně protáhneme tělíčka, zatančíme na dětské
písničky a zacvičíme si s různými pomůckami.**

**S sebou by měly mít děti nějakého dospěláka, boty do tělocvičny
a 20 Kč (příspěvek za rodinu na nové cvičební pomůcky).**

Těší se na vás Romana Bartošová :o)

Kulturní a společenské akce - přehled:

10. května neděle	Čištění koupaliště Sraz v 8:00 u hasičské zbrojnice
13. května středa	Veřejné zasedání obecního zastupitelstva Zasedací místnost OÚ, začátek v 19:30
16. května sobota	Podorlická liga Od 10:15 v areálu Koupaliště
17. června středa	Veřejné zasedání obecního zastupitelstva Hospoda u Divočáka, začátek v 19:30
21. června neděle	Krajské kolo hry Plamen V areálu Koupaliště
12. srpna středa	Veřejné zasedání obecního zastupitelstva Zasedací místnost OÚ, začátek v 19:30
29. srpna sobota	Pouťová zábava Bude upřesněno
30. srpna neděle	Pouťové odpoledne Bude upřesněno
čtvrtky	Cvičení dětí od 16:00 Tělocvična bývalé školy
čtvrtky	Cvičení žen od 19:15 Tělocvična bývalé školy

Vydala obec Bystré.
Vychází jako čtvrtletník, pro občany Bystrého zdarma.
Toto číslo vyšlo 06. 5. 2015.
Autorem neoznačených příspěvků je redakce.
Vaše příspěvky, postřehy a náměty do dalšího zpravodaje
můžete odevzdávat na OÚ, u Drašnarů č. p. 112
nebo zaslat na internetovou adresu
monika.drasnarova@seznam.cz
do 20. 7. 2015

»»»»»»»•«««««««